

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 123/13
Luksemburg, 3 października 2013 r.

Wyrok w sprawie C-583/11 P
Inuit Tapiriit Kanatami i in.

Trybunał utrzymał w mocy postanowienie Sądu stwierdzające niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności rozporządzenia w sprawie handlu produktami z fok

Mniej restrykcyjne przesłanki dopuszczalności wprowadzone na mocy traktatu z Lizbony nie znajdują zastosowania do aktów ustawodawczych

Rozporządzenie w sprawie handlu produktami z fok¹ (zwane dalej „rozporządzeniem podstawowym”) dopuszcza co do zasady sprzedaż na rynku Unii tego rodzaju produktów tylko pod warunkiem, iż pochodzą one z polowań tradycyjnie prowadzonych przez społeczności Eskimosów i inne społeczności autochtoniczne i przyczyniających się do ich utrzymania. Uznawszy, że narusza to interesy gospodarcze Eskimosów, Inuit Tapiriit Kanatami, stowarzyszenie reprezentujące interesy Eskimosów kanadyjskich oraz szereg innych podmiotów (producentów i sprzedawców produktów z fok pochodzących z różnych państw) wniosło do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia podstawowego.

Postanowieniem z dnia 6 września 2011 r.² Sąd odrzucił skargę jako niedopuszczalną. Sąd uznał, że rozporządzenie podstawowe, jako akt ustawodawczy, podlega zaskarżeniu przez osoby fizyczne i prawne wyłącznie pod warunkiem, iż dotyczy ich ono zarówno bezpośrednio jak indywidualnie. W tym przypadku zaś przesłanki dopuszczalności nie były spełnione. Sąd wyjaśnił, że nowa norma³ wprowadzona na mocy traktatu z Lizbony (który wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009 r.), pozwalająca osobom fizycznym i prawnym wnosić skargi przeciwko aktom o charakterze generalnym, nawet jeżeli akty te nie dotyczą ich indywidualnie, znajduje zastosowanie jedynie do aktów regulacyjnych⁴, a nie do aktów ustawodawczych.

Inuit Tapiriit Kanatami i inni zainteresowani wnieśli odwołanie od postanowienia Sądu. Ponieważ zarówno postanowienie Sądu jak i odwołanie dotyczyło wyłącznie kwestii dopuszczalności skargi wniesionej przez te podmioty, Trybunał Sprawiedliwości również rozstrzygał w niniejszej sprawie tylko tę kwestię⁵.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1007/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie handlu produktami z fok (Dz.U. L 286, s. 36).

² Postanowienie Sądu z dnia 6 września 2011 r. w sprawie [T-18/10](#) Inuit Tapiriit Kanatami i in. przeciwko Parlamentowi i Radzie.

³ Część trzecia postanowienia art. 263 akapit czwarty TFUE, zgodnie z którą każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają aktów wykonawczych.

⁴ Pojęcie aktu regulacyjnego zostało wyjaśnione przez Sąd (w sprawie T-18/10): „należy [je] rozumieć jako oznaczające każdy akt o charakterze generalnym, z wyjątkiem aktów ustawodawczych”. Akt regulacyjny jest aktem o charakterze generalnym (a nie aktem indywidualnym), lecz nie ustawodawczym (przy czym ustawodawczy lub nieustawodawczy charakter aktu ustala się w zależności od rodzaju procedury, w jakiej akt został wydany – procedury ustawodawczej, zwykłej lub specjalnej, albo innej procedury).

⁵ Wnoszący odwołanie w niniejszej sprawie oraz inne osoby wniosły także do Sądu skargę na rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia podstawowego (sprawa [T-526/10](#)). W [wyroku](#) z dnia 25 kwietnia 2013 r. Sąd, nie rozpatrując dopuszczalności skargi, stwierdził ważność zarówno rozporządzenia wykonawczego, jak rozporządzenia podstawowego. Orzeczenie to jest przedmiotem [odwołania](#) do Trybunału Sprawiedliwości.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził przede wszystkim, że co do zasady, podobnie jak przed wejściem w życie traktatu z Lizbony, osoby fizyczne i prawne mają prawo wnieść skargę przeciwko każdemu aktowi Unii wywołującemu wiążące skutki prawne, jeżeli są jego adresatami lub jeżeli akt ten dotyczy ich bezpośrednio i indywidualnie. Trybunał podkreślił w tej kwestii, że może tu chodzić o akty indywidualne, jak decyzje skierowane do określonych osób, albo o akty o charakterze generalnym, to jest zarówno akty ustawodawcze, na przykład rozporządzenie podstawowe, jak akty regulacyjne.

W tym kontekście Trybunał przypomniał, że od dnia wejścia w życie traktatu z Lizbony niektóre rodzaje aktów o charakterze generalnym podlegają zaskarżeniu przez osoby fizyczne i prawne do sądów Unii nawet bez spełnienia warunku, by akt dotyczył skarżącego indywidualnie. Jednakże **traktat jednoznacznie wskazuje, że te mniej restrykcyjne przesłanki dopuszczalności dotyczą tylko węższej kategorii aktów, to jest aktów regulacyjnych**. Jak więc Sąd słusznie zauważył, **akty ustawodawcze**, jakkolwiek są to również akty o charakterze generalnym, **nie należą do kategorii aktów regulacyjnych, objęte są więc nadal bardziej restrykcyjnymi zasadami dopuszczalności skargi**.

Następnie Trybunał dodał, że przesłanki dopuszczalności skarg przeciwko aktom ustawodawczym, a w szczególności istota warunku, by akt dotyczył skarżącego indywidualnie, nie uległy zmianie w związku z wejściem w życie traktatu z Lizbony. Wobec tego Sąd prawidłowo orzekł, iż wnoszący odwołanie nie spełniali co najmniej jednego z dwóch warunków dopuszczalności mających do nich zastosowanie, to jest warunku, by zaskarżony akt dotyczył ich indywidualnie. Zakaz wprowadzania do obrotu produktów z fok ustanowiony w rozporządzeniu podstawowym został bowiem sformułowany w sposób generalny i znajduje zastosowanie bez rozróżnienia do każdego podmiotu gospodarczego objętego jego zakresem zastosowania, nie jest więc skierowany indywidualnie do wnoszących odwołanie.

Trybunał stwierdził wreszcie, że **Karta praw podstawowych Unii Europejskiej nie wymaga, by jednostki mogły w sposób bezwarunkowy wносить bezpośrednio do sądów Unii skargi o stwierdzenie nieważności aktów ustawodawczych Unii**. Trybunał przypomniał, że sądową kontrolę przestrzegania prawa Unii sprawują Trybunał oraz sądy państw członkowskich. Jeżeli wykonanie aktu ustawodawczego należy do instytucji Unii, zainteresowany może pod określonymi warunkami wnieść skargę bezpośrednią do sądu Unii przeciwko aktom wykonawczym i podnieść na jej poparcie zarzut bezprawności aktu generalnego⁶. Jeżeli natomiast wykonanie aktu należy do państw członkowskich, może on dochodzić stwierdzenia bezprawności aktu Unii przed sądami krajowymi i spowodować skierowanie w tej kwestii pytania prejudycjalnego do Trybunału.

Trybunał dodał, że jednostki mają prawo w ramach postępowania krajowego zakwestionować przed sądem legalność wszelkich decyzji lub innych aktów krajowych wydanych wobec nich w celu wykonania aktu Unii o charakterze generalnym, podnosząc zarzut bezprawności tego ostatniego aktu. Państwa członkowskie mają zaś obowiązek ustanowić system środków prawnych i procedur pozwalających zapewnić poszanowanie podstawowego prawa do skutecznej ochrony sądowej. Natomiast celem traktatów nie było ustanowienie innych środków prawnych przed sądami krajowymi w celu zapewnienia poszanowania prawa Unii niż środki już istniejące w prawie krajowym. Inaczej może być tylko w sytuacji, gdyby w krajowym porządku prawnym nie istniały żadne środki pozwalające, choćby w trybie wypadkowy, zapewnić ochronę uprawnień wynikających dla jednostek z prawa Unii, albo gdyby jedyną metodą dostępu do sądu było uprzednie naruszenie przez jednostkę prawa.

Wobec powyższego **Trybunał oddalił odwołanie w całości**.

⁶ Co właśnie miało miejsce w sprawie [T-526/10](#), w której wnoszący odwołanie w niniejszej sprawie oraz inne osoby wniosły skargę przeciwko rozporządzeniu wykonawczemu, powołując się na bezprawność rozporządzenia podstawowego.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793